

עצוב אודליה פרל

קרבה שנת השבע

השנה הבאה עלינו לטובה שנת תשע"ה תהיה שנת שמיטה. בשנת השמיטה אנו משביתים את אדמת ארץ ישראל, לא זורעים ולא נוטעים צמחים חדשים. אך ממשיכים לתחזק את הקיים. הרעיון העומד מאחורי מצוה זו הוא שאדמת הארץ וחקלאיה לוקחים פסק זמן ומנוחה במשך שנה זו. 6 שנים אנו פועלים כבעלים באדמתנו ובשנה השביעית מתפנים לעיסוקים רוחניים.

זהו גם רמז עבה לכל חקלאי שאנו רק שלוחים לשמור על ארצנו שקיבלנו אותה מתנה מבורא עולם.

ושלוחים נאמנים אנו מופקדים על שמירת הקרקע, לדאוג לנאותה ולייפותה אך לא נוהגים כאדונים ולכן לא שותלים בשנת השמיטה צמחים חדשים. היערכות נכונה השנה, בערב שנת השמיטה, תאפשר לנו קיום של צמחייה ארוכת טווח שאותה נתחזק, במשך שנת השמיטה כולה.

מצוה גדולה היא ליפות את ארץ ישראל ולכן ההלכה מאפשרת תחזוקת הצומח הקיים. משימתכם החשובה, שלכם הגננים העושים תמיד למען נוי הארץ היא לפעול בשני המישורים, גם פיתוח הנוי וגם טיפול בצד הערכי של שמירת ההלכה היהודית.

**בברכת התורה והארץ
הרב יעקב אריאל**

מכון התורה והארץ

כפר דרום ת"ו - אשקלון

ת.ד. 1033 אשקלון, מיקוד 78109

טל 08-6847325 פקס 08-6847055

דוא"ל Machon@toraland.org.il

www.toraland.org.il

קרבה שנת השבע

עלון מידע לרשויות מקומיות
לקראת שנת שמיטה תשע"ה

מוגש מטעם מכון התורה והארץ

המלאכות העיקריות המותרות והאסורות בשמיטה :

- א.** אסור לשתול ולזרוע בשמיטה.
- ב.** השקיה מותרת בשמיטה, לצורך קיום תקין של הצמחייה.
- ג.** יש לדשן ולזבל לפני השמיטה. מומלץ להשתמש בדשנים איטי-שחרור.
- ד.** טיפול בעשבייה - מותר כאשר יש חשש להשתלטות העשבייה על צמחי הגן, או כשיש חשש שהיא תשמש מסתור למזיקים. עדיף להשתמש במונעי נביטה או בריסוס בקוטלי מגע. ניתן גם לכסח עשבייה בעזרת חרמש מוטורי. אין לעדור או לקלטר .
- ה.** גיזום שיחים וגדרות נוי - כאשר הגדר החיה מלאה, מותר לגזמה כדי לשמור על צורתה הקיימת. אין לגזום שיחים כדי לגרום לתוספת צימוח או למילוי הנפח.
- ו.** גיזום ועיצוב עצים - בדרך כלל ניתן לעשות לפני השמיטה או אחריה. במקרה שיש חשש לשבר או כאשר יש מפגע בסמוך למדרכה, לכביש או לחוטי חשמל - מותר לגזום את הדורש גיזום.
- ז.** כיסוח דשא - מדשאה מלאה מותר לכסח כרגיל. מדשאה שיש בה קרחות ומטרת הכיסוח לגרום למילוי - אסור לכסחה.
- ח.** פעולות שאינן חקלאיות - גינוניות - מותרות, כגון סלילת כבישים ומדרכות וכן בניית קירות תמך, בלא מילוי אדמת גן.
- ט.** מותר לטפל כרגיל בעציצים הנמצאים בתוך מבנים, משרדים וכדומה. עציצים שנפחם מעל 330 ליטר, עציצים הנמצאים תחת כיפת השמים (כגון בגינות גג), או עציצים שנופם נמצא מעל הקרקע או מתחת לכיפת השמים - מותר לטפל בהם באופן הנדרש לקיומם בלבד.

נשמח להיפגש ולהציג לפניכם את המלאכות המותרות והאסורות בשמיטה בגן הנוי, וכן להקרין סרטון המדגים כיצד פעלה עירייה על פי עקרונות השמיטה בשנת תשס"ח.

בנוסף, נשמח לשמוע מבעלי התפקידים בעירייה על הקשיים הצפויים לדעתם, ולנסות למצוא יחד פתרונות מקצועיים. אם תתעוררנה שאלות מיוחדות, נוכל להביא אותן להכרעת ועדת השמיטה שע"י הרבנות הראשית לישראל.

שנת השמיטה היא הזדמנות לבצע גינון קצת שונה, המיוחד לשמיטה; ולהנחיל לתושבי העיר את המסר שגם האדמה המעניקה לנו מטובה, זקוקה למנוחה, כדי לאגור כוח לשנים הבאות.

בכוחות משותפים ובעזרת השם נעשה ונצליח, לשמור על הסביבה הקרובה אלינו יפה ונאה, תוך שמירת שמיטה כהלכתה.

מצורף נספח תמציתי ובו פירוט המלאכות העיקריות המותרות והאסורות בשמיטה.

**בברכת התורה והארץ
הרב יהודה עמיחי
אגרונום מוטי שומרון**

גני נוי ציבוריים בשמיטה - הערכות מוקדמת

העיסוק בנויה של ארץ ישראל כלול הוא במצוות יישוב הארץ, וכל המהדר במצוות יישוב ארץ ישראל על ידי תוספת נוי הרי זה משובח. הגינון הציבורי ברחבי הארץ תופס כיום מקום מרכזי במראה של השטחים הציבוריים, ולכן מושקעים בו תקציבים גדולים.

השנה הבאה, תשע"ה, תהיה שנת שמיטה. התורה אוסרת לעשות בשנת השמיטה מלאכות שמטרתן תוספת צמחייה ועיבוד הקרקע. אבל לא נאסרו מלאכות שמטרתן החזקת גן הנוי באופן תקין ונאה.

המפתח לשמירת השמיטה כהלכתה תוך שמירה על גינון נאה ומשובב נפש, הוא בהתארגנות מוקדמת לכך, לפני שנת השמיטה. עיריות ומוסדות ציבוריים רבים שמרו בעבר על הלכות שמיטה בגן הנוי, כמעט מבלי לוותר על רמת אחזקה טובה של הגינון הציבורי. כדי לנצל כראוי את תקציבי הפיתוח המיועדים לגינון לפני השמיטה ובמהלכה, מומלץ לעיריות להשקיע את התקציב הנדרש לנטיעת נטיעות - לפני שנת השמיטה, ולהרבות בשתילת פרחים רב שנתיים וגיאופיטים. לעומת זאת את התקציב המיועד לפיתוח שאר המרכיבים בגן (מדרכות, מתקני משחק וכושר וכו') להשקיע בשנת השמיטה. כך ייהנו התושבים מסביבה נעימה גם בשנת השמיטה ובשנים שלאחריה, והשמיטה תישמר כראוי לה.